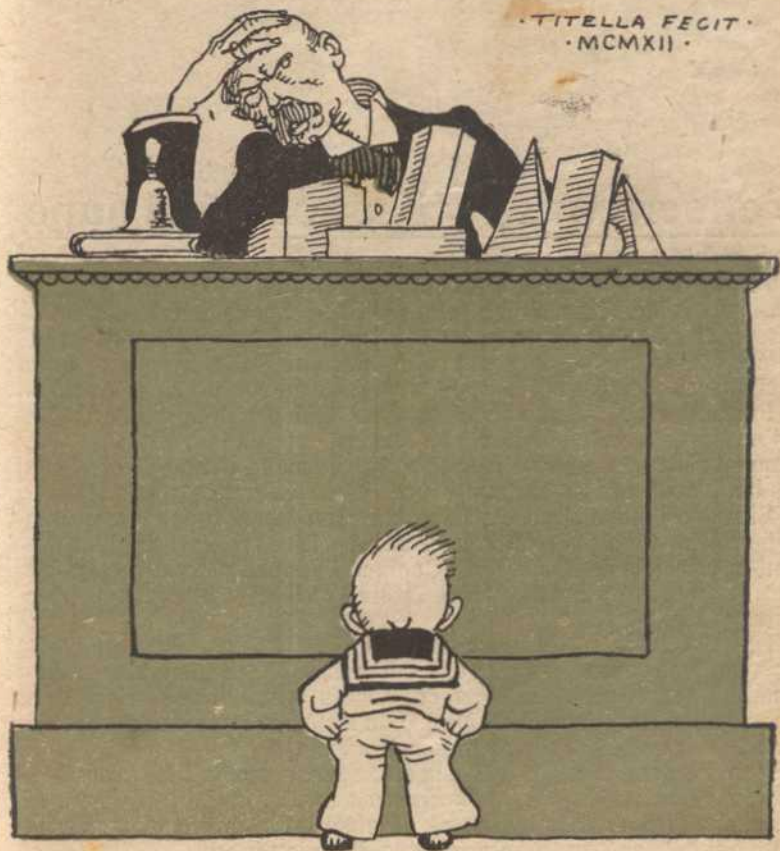

• E N • PATUFET

• TITELLA FECIT •
• MCMXII •

- ¿De manera que no sab les últimes paraules de Juli Cèsar?
— No, senyor. Però ¿no li foren igual les penúltimes?

L'ensenyansa y l'educació al Japó

LA mort de Mutsu-hito, emperador del Japó, ocorreguda no fa gaires dies, ha vingut a actualisar de nou aquell interessantíssim país, únic en l'història de l'humanitat que, en l'espai de mitg segle no més, desde'l règim mitgeval en que vivia ha sabut assolir el grau de civilització que pugui tenir la més avensada de les nacions europees.

Per això crech del cas donar aquí alguna notícia respecte a l'estat de l'ensenyansa y de l'educació en l'imperi del Mikado, segur de que, de quants aspectes ofereix la vida social d'aquell país, aquet es el que més ha d'interessar als lectors d'aquestes *Croniquetes*.

Fins no fa molts anys, els únics mestres dels noys japonesos eren els pares llurs, y el sol col·legi ahont anaven, la casa paterna. Allà aprenien els principis de la moral de Confuci, l'alfabet y els caràcters de lletra japonesos y s'imposaven de l'història del país llur per medi de contes y llegendes.

Després d'aquesta ensenyansa primària, purament domèstica, els joves que volien conseguir alguna educació més, acudien a uns establiments d'ensenyansa privada anomenats *tera*, en els quals se'ls imposava de les regles d'urbanitat y de les cerimònies de la vida de relació social, que allí són molt complicades.

Pera l'ensenyansa d'estudis superiors, calia acudir a les cases dels sabis y a les residències dels *daimios* o senyors feudals, ahont se conreava l'estudi dels llibres de Confuci, s'hi aprenia l'història de la Xina y del Japó, la literatura, la poesia y la pintura.

Existia també a Yedo un centre d'estudis superiors, que tenia caràc-

SANT FELIU DE LLOBREGAT. — Repartiment de premis y de llibres de la Caixa de Pensions als nens de les Escoles, verificat al Casino Santfeliuench.

ter d'Academia o d'Universitat y que's considerava com l'institució oficial pera l'ensenyansa de les lletres y de les ciències.

En l'actualitat, l'instrucció pública al Japó es objecte d'especial interès pera'l Mikado y els seus governs, els quals, durant aquets últims anys, han creat gran nombre d'Universitats, Academies, Museus, Biblioteques, etc., que depenen del Ministeri d'Instrucció Pública. Existeixen també, com als Estats d'Europa, Escoles especials d'Arts y Oficis, Normals de Mestres, Escoles de Comers, de Belles Arts, de Música, etc., apart dels establiments dedicats a l'ensenyansa elemental.

Les Universitats estan establertes a Tokio y a Kioto, y hi ha escoles secundaries superiors a Tokio, Sandai, Osaka, Kanazawa, Kumamoto y Yamaguchi.

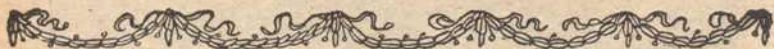
En la capital de l'imperi existeixen l'Escola Superior de Comers, la d'Arts y Oficis, la de Belles Arts, la d'Institutius, la de Sòrt-muts, la Biblioteca Nacional y el Museu Pedagògich.

Cada poble compta, además, ab les escoles públiques primaries que li corresponen segons sigui'l seu cens d'habitants.

L'ensenyansa al Japó es obligatoria desde'ls set als catorze anys inclusiu.

Segons estadístiques d'aquets darrers anys, el nombre total d'establiments d'ensenyansa pública al Japó ascendeix a 30.367, servits per 84.703 professors y concorreguts per 2.900.782 alumnes.

ABECÉ

Circumstancia atenuant

Al banquet dels acusats
estava assegut un lladre,
convicte d'haver robat
sis metres y mitg de llana,
dos de seda, un de satí,
y altres robes exposades
en un cert establiment
de la plassa de Santa Anna.
Preguntat pel president
del tribunal que'l jutjava,
si tenia que alegrar

quelcom pera'l seu descàrrech,
va contestà'l processat:
—Sols diré quatre paraules.
Si les robes vaig robar,
jo no me'n crech responsable.
La culpa es del botiguer,
o sinó per què posava
aquell ròtul de «Ocasión»
penjat damunt de l'entrada,
ja que de tots es sabut
que es l'*ocasió* qui fa al lladre.—

NYIC

El talent del comte de Nolhabilla

DAVANT dels plats exquisits de la taula sumptuosa de l'amo del xalet, el comte de Nolhabilla rumiava. Rumiava tot menjant, a fi de poder donar resposta satisfactoria, quan el senyor de la casa l'interrogués, respecte al sistema d'escullir un administrador fiat, fidel y honrat, sense equivocar-se.

Com se recordarà, per lo que dèyem en el número anterior, el senyor del xalet estava profundament preocupat, ja que tres administradors que havia tingut, tots tres li havien fugit emportantseli respectables quantitats.

Se recordarà també que'l comte de Nolhabilla, per l'afany de sopar

de franch, va oferirse a donar a l'amo del xalet un sistema pera trobar administrador fiat.

El sopar era ja a la meitat, y el comte de Nolhabilla no havia encara trobat la manera de sortirse airós del compromís que havia contret.

Al acabar, y mentres estaven prenent el café, el senyor allargà un cigar al comte de Nolhabilla y li va dir:

— Ara que ja hem sopat, pot comensar a exposarme'l seu sistema. —

El comte de Nolhabilla era prou aixerit pera sortirse d'aquet pas, y ab tota la parsimonia va respondre:

— Posi un anunci al diari.

— ¡Home! Això ja ho sabia. Però aquí's tracta de pendre un administrador que sigui fiat.

— Ja ho sé; y per això li dich que posi un anunci al diari. Lo demés déixiho pera mi, ab la condició de que vostè fassi lo que jo li digui. —

L'endemà's diaris publicaven un anunci demanant un administrador.

Més de deu varen presentarse, y tots estaven esperant en la sala de rebre.

Pera anar de la sala de rebre al despatx del senyor s'havia de passar per un salonet. En aquet salonet el comte de Nolhabilla va fer posarhi un sach de duros, buidat al damunt d'una taula.

Abans d'entrar al despatx, els aspirants a administrador havien de fer avantsala, d'un a un, en aquet salonet, quedantse allí un quart sencer.

Després entraven y el senyor, acompanyat del comte de Nolhabilla, els interrogava:

— ¿Ja es fiat vostè?

— ¡Oh, sí, senyor!

— Donchs esperis un moment. —

Així varen anar entrant tots, fins al darrer.

Quan tots varen ser allí, el senyor va dir al comte:

— Y ara, ¿còm coneixeré al que es fiat y al que no ho es?

— Molt senzill — respongué'l comte de Nolhabilla.

Y picant de mans va cridar a un criat:

— Fassi entrar als músichs. —

Ab la més gran sorpresa, per part del senyor, varen entrar els músichs, els quals, sense dir rès, varen posarse a tocar una polka.

El comte de Nolhabilla va dir, dirigintse als pretendents a la plassa d'administrador:

— Ara, senyors, ja ballar! —

Els aspirants a administrador no varen tenir més remey que passar per aquesta proba, y's varen posar a ballar.

Aleshores el comte, situat al costat del senyor, va anar indicantli als balladors:

— Aquell es mal administrador; aquell també; y aquell també, y aquell, y aquell...

— Però ¿en què ho coneix?

— En que ballen pesants.

— ¿Y què té que veure això?

— Ja ho veurà. Miri: aquell jove d'allí es l'únich que pot servirli.

— ¿En què ho coneix?

— En que balla lleuger.

— No ho entench.

— Ara ho entendrà. —

Y ab un geste imperiós, el comte de Nolhabilla manà a tots que buidessin les seves butxaques. Tots les duyen plenes dels duros que'l comte havia fet escampar pel salonet y per això ballaven pesants.

En cambi, el jove que havia ballat lleuger no duya ni un duro.

El senyor del xalet abressà al comte y li donà una forta bonificació, que li va servir pera viure una temporada sense preocuparse dels medis, gracies al seu talent.

J. M. F.

El Suplement d'En Patufet corresponent al present número publica'l dotzè folletó de l'interessant novela "Per les terres roges". Ab aquet Suplement se regala'l conte complet "El pollastre presumtuós", den Manel Folch y Torres.

La llenya

¿Vols un exemple
de gran virtut?
Guaita la llenya
que ara's consum.
Fill meu, observa
y aprèn per tu:
donchs, perduda ella,
no es tot perdut:
la blanca cendra
y el carbó obscur,

abdós tan útils,
de tan bon ús,
són de llur mare
honrós tribut.

Sols l'home digne,
sols l'home just,
al morir deixa
fecundes mostres
de ses virtuts.

Enviat per
JOSEPH BERTRÁN

- Aquets llussos se mengen l'esquer y no's deixen agafar.
- Així digues que no són tan llussos com això.

FESTA MAJOR DE BADALONA

Els gegants y els nanos.

Ingratitut

(FAULA)

Els dos amichs Martí y Julià's posaven sempre a pescar l'un aprop de l'altre, mes veyent aquet que'l seu company, al cap d'una estoneta, ja gairebé tenia'l cabasset ple de peix, y ell, en cambi, després de passar hores y més hores ab la canya a la mà, no havia pogut treure rès, l'enveja'l rosegava. Y en và tantejava aquet lloch, aquell altre; riu amunt, riu avall; però may treya ni un peix. A ve-

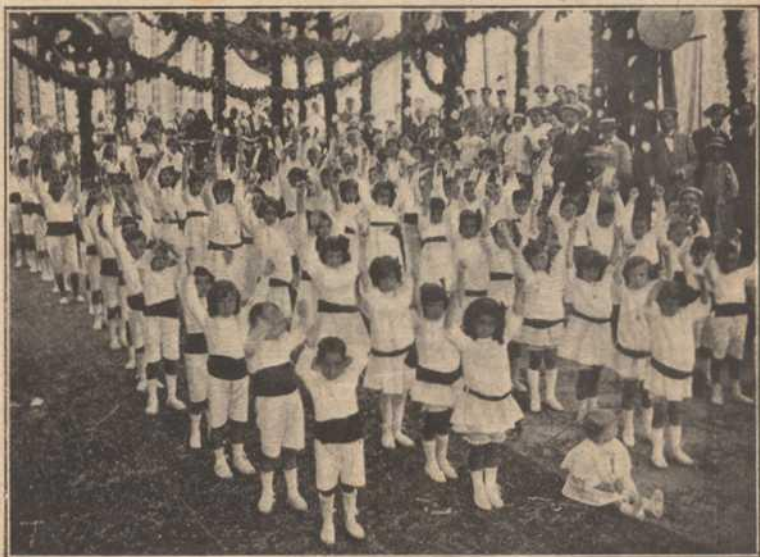
gades se posava en el meteix lloch den Martí, quan aquet no hi era; ¡però'ls endiablats peixos no apareixien!

¿Seria cosa de bruixots? ¿Consistiria en l'hora, en la canya?

—Martí — digué un dia en Julià, — he arribat a l'últim extrem de la desventura. Fa dos dies que a casa no hi ha ni un bossí de pa. Si fossis tan bo que'm deixessis pescar ab els teus aparells solament un quart, t'ho agraphiria moltíssim. —

En Martí, que era generós,

FESTA MAJOR DE VALLVIDRERA

Els nens de la colònia estiuenca fent exercicis de gimnàstica rítmica a l'envelat.

accedí desseguida y de molt bona voluntat als desitjos del seu infortunat amic.

¡Verge Santa, quina manera de pescar! No feya més que posar l'esquer, tirar el cordill y alsar la canya desseguida, pera treure peixos un darrera l'altre. Tant fou l'entusiasme den Julià, que passà no un quart, sinó una hora ben bona, treient peixos y més peixos. En Martí'l deixava fer, boy sentint fonda satisfacció per la sort del seu company. Y lo estrany del cas, va ésser que tragué un

peixet daurat y un drap cosit en forma de saquet.

—Martí, te dono grans mercès — digué tot content, recullint la seva fortuna.

Y fortuna va ésser en efecte; perque'l peixet daurat li comprà un naturalista a un preu elevadíssim y el saquet contenia una perla negra preciosíssima y de moltíssim valor. Lo bo del cas es, que en Julià va veures rich, de manera que pogué comprar força terreny y fins apropiarse la part del riu ahont pescava en Martí.

1. — Veyam si trobaré al meu germà.

¿Y què va fer? Prohibir absolutament a n'en Martí pescar un sol minut en la seva finca. ¡Ingrat! En cambi, ell seguia pescant una horeta cada dia, fentse encara més rich. Un dia en Martí li digué:

— Julià, compadeixte dels meus fills, que no han menjat res desde ahir; déixam pescar solament un quart. —

Y en Julià, sense recordarse del servey rebut, se negà als desitjos de son amic. Però això passava pel temps en que'ls boscos y els camps estaven habitats per les fades; y aquestes, pera probar el cor den Julià, tan ingrat y desagrahit, van disposar que la pesca faltés en el seu lloch y que fos abundant en el den Martí. Ademés, van devindre calamitats en les finques den Julià, y ja no treya

ni un sol peix, per lo qual no va trigar a quedar-se arruïnat.

— ¿Y no'l perdonaren les fades? — preguntareu.

Sí, puig eren molt caritatives y bones. El perdonaren, veyentlo de tot cor penedit; però ab la condició de que pesqués com un criat den Martí durant lo que li restava de vida.

Traduït per
RAMÓN BORRÁS

Acudit

Un estudiant reflexionava a l'hivern:

— ¡He, he! ¡Fa riure això! Pensar que la terra's compon tota ella de capes superdosades... y jo no'n puch arregar ni una. —

Enviat per
PERE MESTRE Y BORRÁS

2. — ¡Miratel, que trempat y alegre! ¡Ola, germà meu!

Primer Concurs d'EN PATUFET

(2.ª serie)

Al guanyador d'aquet Concurs se li concedirà un premi consistent en llibres de contes y se li publicarà'l nom y el retrat.

Vegis la convocatoria del Concurs y les condicions en el número d'EN PATUFET del dia 27 de juliol y l'*Avis important* insertat en el corresponent al 10 d'aquet mes.

EN PATUFET

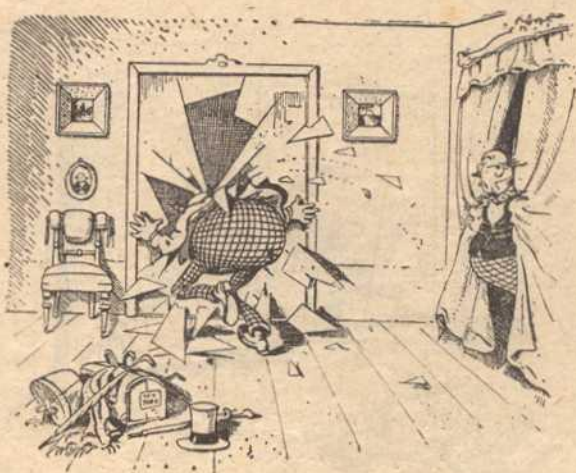
Una pagesada

— Company, aneu en 1.ª ab bitllet de 3.ª classe.
 — ¡Cal! ¡Si els he comptat!
 — ¿Y què heu comptat?
 — Els cotxes. Primer la màquina, després el del carbó y després aquet; ¿vaig o no vaig en 3.ª?

JOAN IRANZO

Acudit

Entre amichs:
 — Segons he sentit a dir, pera treure'ls singlots no hi ha com un susto.
 — Sí, noy; es veritat,
 — Donchs, donamen un.
 — ¡Déixam deu duros!...—
 JOSEPH SANGENIS

3. — ¡Ay, Reina Santíssima!

Aliment pera'l cos y pera l'ànima

(CONTE)

Als germans Ernest y Maria els fou permès anar ab llurs pares a una gran fira d'una ciutat vehina. L'Ernest no era tonto, sinó més bé gandulot y lleminer. La Maria tenia molt talent y tota sa il·lusió era apendre, a la vegada que'l seu germà sempre anava a cúa a l'escola. Els pares llurs els varen donar alguns cèntims pera que compressin lo que volguessin: l'Ernest va gastarse'ls diners en lleminadures, mentres que la bona Maria va comprar-se un bonich llibre que feya temps desitjava.

Al vespre, quan estaven sopant a l'hostal, junts ab els pares llurs y altres dispesers, l'Ernest va dir a sa germana:

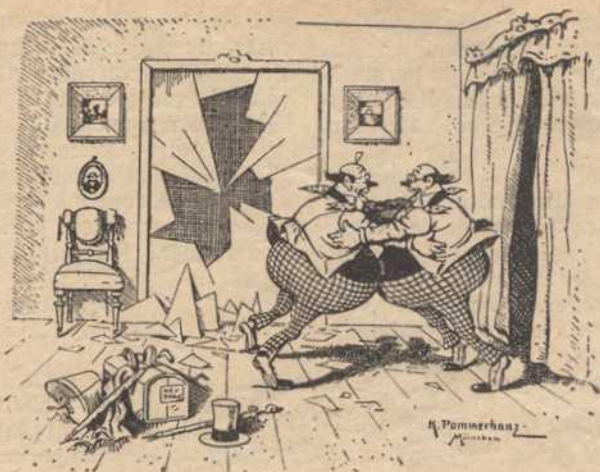
—¿Sabs que m'agrada més una bona pera de sucre que no pas el més bonich llibre?

—¿Y no te'n dónes vergonya de dir aquestes coses? — va respondreli la Maria. — Si els gossos y els gats podessin parlar, es més que segur que no ho farien d'altra manera. —

L'Ernest, al sentir aquella llissó, va baixar el cap avergonyit, y desde aquell dia no va ser may més gandul ni lleminer.

Enviat per

RAMÓN MANYÀ

4. — Home: ¡que no ho veyes que era un mirall!

Més peix que carn

Són més aviat peix que carn els habitants de l'immens aiguamoll situat a la frontera del mitgdia del Congo belga, al nord de la Rhodessia.

Aquest aiguamoll, qual única vegetació són les canyes y els lliris, es habitat per una població quals cases són barraques surants pel damunt de l'aigua; llur aliment són exclussivament els peixos, y fins el pa que mengen es fet d'una farina extreta de les arrels dels lliris aquàtics.

El tenir aquesta gent tots els medis de vida en l'aigua, fa que s'hagin tornat mitg peixos; aixís es que quan, per qualsevol motiu, se veuen obligats a sortir de l'ai-

gua, s'hi troben forasters y fins no'ls prova. Les cames llurs, esto-vades per l'aigua, no'ls poden sostenir en terra y els sagnen al més petit cop que reben. En cambi, de peus a l'aigua y entre'l llot del fons dels aiguamolls, són una gran gent, feiners, amables y resistent a tots els mosquits y a totes les febres, que matarien a l'europeu que s'hi estés no més dos dies.

X.

Un lladre en mitg d'àngels

Als meus cosins Joaquim y Eulària Costa

Conten d'un rey de Fransa que cert dia va entrar a una presó pera visitar als presos.

— ¿Tu pèr què estàs aquí? —
va preguntar a un criminal.

— Senyor, estich aquí perquè's creuen que he intervingut en unes baralles sagnantes; però sóch tan innocent...

— ¿Y tu?

— Jo — respongué un altre — sóch l'home més honrat de la terra; may he pres ni un cèntim a ningú; y, en cambi, aquí'm té sa magesat tancat com un lladre. —

En fi, va anar preguntant a

molts altres y tots se varen excusar, dient què eren ignocents, a excepció d'un que clarament va confessar que estava allí per haver robat una capa.

— ¡Còm! — exclamà'l rey. —
¿Tu aquí? ¿Un lladre en mitg d'àngels? ¡A fòra! ¡A fòra! —

Y va manar que li obrissin immediatament les portes de la presó.

Traduit per
T. GUINEU

Totes les solucions. — Germanes Masvidal, August Viladesau, germanes Badia, germanes Marxuach, germanes Pérez-Cabrero, Joan Baltà, germanes Sala, Enrich Bach, germanes Jordà, Albert Bonet, Marcell Bayer, Salvador Molins, Joseph Durán, Joseph Dalmau, Assumpció Badia, Carmeta Güell, Joa-uim Mestres, Eudalt Caseras, Francisco Grau, Roseta Carreras, Santiago Torn, Joseph Galilea, Jaume Piera, Victòria Llata, Enrich Verdú, Joan Busqué.

Tres solucions. — Joan Amigó, germanes Martí, germanes Gorgas, Joan Ramón, Joan Regnart, Jaume Casassas, Lluís Soler, Salvador Munsó, germanes Deulofeu, Ricart Paradell, Baudili Bayés Joaquim Tort, Jaume Torns, Joaquim Jubert, germanes Casamitjana, Miquel Juanola, Montserrat Sardà, Joan Gener, Francisca Isart, Antò Monttes, Joan Torres, J. Gaset, Teresa Pujet, germanes Saba, germanes Torrents, Salvador Carbonell, Encarnació Rodón, germanes Carbó, Carme Riera, J. Cañameras, Roseta y Nuria, Salvador Barba.

Dues solucions. — Manel Planàs, Joseph M.ª Boqueras, Joan Guitart, Jaume Maurici, J. M. Gusi, Francisca Vea, germanes Escrivà, Ramón Puig, Joseph M.ª Felip, T. Bacardí, V. Campañà, Lluís Zaragoza, Tomàs Estera, Felicià Serra, Manel Balet, Ramón Bassa, Martí Balot, Lola Castells, germanes Enrich, Rosa Barnet, Rosalia Montserrat, Mercè Montserrat, Joseph Solà, Xavier Bonen, J. M.ª Parés, Pere Mas, Josephina Misas, Jaume Guinavar, Antò Agelet, Santiago Marimón, Teresa Pujet, Pepet Mataró, Joseph Arnau, Lluís Ferrer, Roch Quifonero, Aurora Díaz, Lluís Artal, Domingo Valles, Joseph Gil, Maria Aymerich, Francisco Castany, Maria Diví, Montserrat Crespo, Estrella Planas, Plàcit Soler, Lluís Soler, Ramón Valdivieso, August Viladesau, Ramón Saigé, M. Carbonell, germanes Magrans, Joan Perelló, germanes Aymamí, Joseph Barbany, Angel Parera, Manel Bugallo-Trosselló, Pere Deulofeu, Ricart Altaba, Jaume Martí, Joan Perelló.

Una solució. — Jaume Torns, Lluís Corbella, Joan Valls, Lluís Puntí, Enrich Castelló, J. Rubio, Roseta Vea, Francisco Balcells, Manel Gili, Antonieta Cala, Joan Bonet, Joan Sibina, germanes Marcó, Carles Puigrefagut, Antoni Balcells, Teresa Rosell, Agneta Salas, Ramón Estop, Manel Bugallo, Lluís Andreu, germanes Saba, Ramón Bagó, Joseph Morea, germanes Serra, Antoni Gili.

ENDEVINA, ENDEVINETA

XARADA

Mon primer tè embarcacions,
mon *segón* es animal,
y trobaràs nom de poble
si busques ben bé'l *total*.

LLUIS CARULLA

GEROGLÍFICH

50 50
A G O S T
A

EME

CONVERSA - ANAGRAMA

- ¿Sabs qui's va casar ahir?
- ¿La *Total*, potser?
- Sí, home.
- ¿Y de què fa'l sen marit?
- Diu que tè ofici de *tol*.—

EUDALT CASERAS IGLESIAS

ENDEVINALLA POPULAR

¿Quina es aquella bestioleta
que a cada pas deixa un tros de cúeta?

N.

SOLUCIONS A LO INSERTAT EN EL NÚMERO ANTERIOR

A la xarada: *Viola*.—Al logogrif numèrich: *Templarís*.—A la targeta: *Lo pati blau*.—
A la semblansa: *En que abdós poden donar carabasses*.

Redacció y Administració: Cardenal Casañas, 4 (Riera del Pi)

Grans tallers de gravat
BAGUÑÁ Y CORNET

Mallorca, 192

Telefon 7452

BARCELONA

Fidel Giró, impressor, Valencia, 233.—Barcelona.

— Vigili, sobre tot, el nen, y tingui forsa compte ab l'aigua.
— Visqui tranquila, senyora.

— ¡Ola, noy!... ¿Que t'ha tocat servir?
— Sí; ja ho veus.

— ¡Ay, Reina Santissima! ¡El nen se m'ofega!